

Veiligheidsbeleid

SK1 en SK2, (versie okt. 2020)

*"Goed onderwijs vereist een veilige school,
alle kinderen verdienen een veilige school"¹*

¹ Ministerie van OC&W, toelichting bij het wetsvoorstel Veiligheid op school

Inhoudsopgave

1. Inleiding	- 5 -
2. Veiligheid	- 7 -
2.1 De wet Veiligheid op school	- 7 -
2.2 Schoolklimaat, regels en afspraken.....	- 8 -
2.2.1 Pedagogisch klimaat van de school.....	- 7 -
2.2.2. Veiligheid op de pleinen: toezicht en gedragsregels	- 10 -
2.3 Meting/evaluatie	- 11 -
2.3.1 Veiligheidsbeleving leerlingen.....	- 11 -
Acties/interventies:	- 12 -
2.3.2 Veiligheids- en welzijnsbeleving.....	- 12 -
Top 10' Tevredenheid.....	- 12 -
'Top 10' Ontevredenheid	- 12 -
Vensters PO	- 13 -
'Top 10' Tevredenheid.....	- 14 -
'Top 10' Ontevredenheid	- 14 -
2.4 Communicatie van veiligheid	- 14 -
2.5 Organisatie van veiligheid	- 15 -
3. Fysieke veiligheid.....	- 16 -
3.1 Calamiteitenplan	- 16 -
3.2 RI&E /Arbodienst.....	- 16 -
Verantwoordelijkheden werkgevers en werknemers.....	- 16 -
Verantwoordelijkheden werkgever	- 16 -
Verantwoordelijkheden werknemers.....	- 17 -
4. Sociale en psychische veiligheid.....	- 22 -
4.1 Sociaal emotioneel leren/weerbaarheidstrainingen	- 22 -
4.1.2 Team/weerbaarheidstrainingen	- 22 -
4.2 'Geef me de 5'	- 22 -
4.3 Zien! Leerjaar 1-16 (ruwe scoresnorm) en het Groepsplan Gedrag	- 23 -
4.4 Sociogram	- 23 -
4.5 Jaarplanning sociale en psychische veiligheid.....	- 23 -
4.6 Coördinator veiligheid (anti-pestcoördinator), vertrouwenspersoon en klachtenprocedure	- 24 -
4.7 Leerlingenzorg	- 24 -
4.8 Verzuimbeleid.....	- 24 -

4.9 Protocollen / Incidentenregistratie	- 24 -

1. Inleiding

Iedere organisatie is gebaat bij regels/protocollen. Veiligheid, vanuit een breder kader bekeken, is voor personeel en leerlingen van groot belang. Afspraken en protocollen kunnen bijdragen aan de veiligheid van personeel en leerlingen.

Op de Aquamarijn zijn regels opgesteld met betrekking tot de sociale veiligheid.

Daarnaast is een aantal protocollen met betrekking tot fysieke veiligheid opgesteld.

Ook zijn regels en afspraken gemaakt die bijdragen aan het bieden van een veilig pedagogisch klimaat in de klas en op het schoolplein. Dit allemaal met maar één doel: het leefklimaat op de Aquamarijn zo optimaal mogelijk maken waardoor iedereen tot zijn recht komt.

Het veiligheidsplan wordt elk jaar in de personeelsvergadering van september besproken.

Visie

“Een veilige school is een school ...

... waar voortdurend serieus aandacht wordt gegeven aan het realiseren van een veilig schoolklimaat en aan het voorkomen, herkennen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag.

... die kritisch naar zichzelf blijft kijken, en ervoor zorgt dat elk incident leidt tot verkleining van de kans op nieuw grensoverschrijdend gedrag.

Dit alles in een cultuur waarin zowel leerlingen als medewerkers aan het denken worden gezet over hun houding en handelen en waarin hier open over wordt gepraat”.

Voor SBO Aquamarijn gelden o.a. de volgende kernwaarden:

Veiligheid

Iedereen moet zich op onze school veilig en geborgen voelen omdat we ervan overtuigd zijn dat een veilig pedagogisch klimaat zowel voor leerlingen als voor het team een voorwaarde is voor stabiele persoonlijke ontwikkeling. Iedereen mag er zijn. Het creëren van deze veilige basis is een gezamenlijke verantwoordelijkheid en wordt gerealiseerd door een open houding naar en een respectvolle benadering van leerlingen, leerkrachten, ouders en andere relaties. In een omgeving van wederzijds vertrouwen en respect komen we allemaal tot ons recht.

Omgaan met verschillen

Alle kinderen zijn uniek in aanleg, vaardigheden, temperament, belangstelling, culturele achtergrond of andere situationele contexten. Sommige kinderen leren door veel herhaling en vaste structuren, anderen moeten juist geholpen worden vaste patronen te doorbreken.

In onze visie houdt speciaal basisonderwijs rekening met verschillen tussen leerlingen door het accepteren van de kinderen zoals ze zijn, maar tevens ook door ze structuur te bieden. We bedoelen daarmee dat de leef- en werkomgeving duidelijk en helder wordt gemaakt, zodat het kind weet wat er verwacht wordt en hoe het aan die verwachting kan voldoen. De ontwikkeling van het kind kan weer in beweging komen. Het kind ontplooit zijn eigen mogelijkheden en leert tevens rekening te houden met de ander.

Alle geledingen zijn betrokken bij het actief opstellen van visie en kernwaarden. Alle betrokkenen kennen de visie en weten waar ze gevonden kunnen worden.

Inhoud veiligheidsplan SBO Aquamarijn

Na de inleiding, visie en kernwaarden in hoofdstuk 1 wordt in hoofdstuk 2 beschreven: de wettelijke bepalingen betreffende de wet Veiligheid, schoolklimaat met algemene regels en afspraken op school, metingen en evaluaties, communicatie naar ouders/verzorgers, algemene organisatie van veiligheid en het schooljaarplan.

In hoofdstuk 3 wordt de organisatie van de ‘Fysieke veiligheid’ op school beschreven in het Calamiteitenplan. Dit is een zelfstandig document waarnaar verwezen wordt. Het bevat heldere procedures over welke curatieve maatregelen er o.a. genomen worden bij ernstige incidenten en regelt de opvang van slachtoffers zowel voor leerlingen als personeelsleden (calamiteitendraaiboek, ongevallenregistratiesysteem). In dit hoofdstuk staat ook een verwijzing naar de Risico-Inventarisatie- en Evaluatie.

Hoofdstuk 4 gaat het over de ‘Sociale en psychische Veiligheid’ op school. Er is te lezen welke programma’s aangeboden worden gericht op het bevorderen van positief gedrag en het tegengaan van onveilig gedrag, de methodiek “Geef me de 5”, het leerlingvolgsysteem Zien! in relatie tot het groepsplan gedrag, het sociogram

en de jaarplanning betreffende de sociale en psychische veiligheid. Daarnaast wordt beschreven wie de anti-pestcoördinator/coördinator veiligheid en de vertrouwenspersoon is op school, hoe de klachtenprocedure is geregeld en de gegevens van de onafhankelijke klachtencommissie vermeld. Tevens bevat dit hoofdstuk een beschrijving van preventieve maatregelen die getroffen zijn om de (sociale en psychische) veiligheid van leerlingen en personeelsleden te waarborgen en onveilige situaties te voorkomen, zoals het anti-pestprotocol.

Tot slot: een Veiligheidsplan is een levend document. Door de praktijk van alle dag en de (maatschappelijke) ontwikkelingen om ons heen wordt dit document daar waar nodig voortdurend aangepast en aangevuld.

2. Veiligheid

2.1 De wet Veiligheid op school

De Tweede Kamer heeft in 2015 een wetsvoorstel aangenomen over de wet Veiligheid op school. Hierop is door de Kamer slechts één wijziging aangebracht: het onderwerp van de wet is niet langer 'sociale veiligheid' maar 'veiligheid' op school, aangezien het ook de veiligheid op fysiek en psychisch gebied betreft.

In de nieuwe wet worden scholen wettelijk verplicht om zorg te dragen voor de veiligheid op school en om pesten structureel en actief tegen te gaan. Een school kan volgens de wet als veilig worden aangeduid als 'de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van andere mensen wordt aangetast'

De volgende verplichtingen voor schoolbesturen (primair en speciaal onderwijs) zijn in de wet opgenomen:

1. Het bevoegd gezag draagt zorg voor de veiligheid op school, waarbij het bevoegd gezag in ieder geval:
  - a. Beleid voert met betrekking tot veiligheid.
  - b. De veiligheid van leerlingen op school monitort met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft, en
  - c. Er zorg voor draagt dat bij een persoon tenminste de volgende taken zijn belegd:
    1. Het coördineren van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten
    2. Het fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.
2. Onder veiligheid bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen.

De Onderwijsinspectie beoordeelt in haar Periodiek Kwaliteitsonderzoek (PKO) of de veiligheid op een school voldoende gewaarborgd is.

2.2 Schoolklimaat, regels en afspraken

2.2.1 Pedagogisch klimaat van de school

De Aquamarijn is een school voor christelijk speciaal basisonderwijs te Leeuwarden. Een school met een orthopedagogisch en orthodidactisch klimaat. Hiermee bedoelen we de leer-, werk- en leefomgeving binnen de school en direct daarbuiten.

Dit klimaat is een voorwaarde voor het leren, werken, en zich optimaal kunnen ontwikkelen van de leerlingen.

De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat in een prettige werksfeer in de klas en op het schoolplein. De leerkracht fungeert hier als rolmodel. Tevens is dit belangrijk voor de medewerkers van de school en de ouders.

De school richt zich voor vaststelling van inhoud en programma's op drie richtinggevende criteria:

- De realisering van een christelijke identiteit,
- De door de overheid vastgestelde kerndoelen voor het basisonderwijs,
- De speciale onderwijsbehoeften van de kinderen als gevolg van hun specifieke beperkingen en capaciteiten in cognitieve en sociaal-emotionele sfeer.

Het uiteindelijke doel van het onderwijs op SBO Aquamarijn is erop gericht de leerling in staat te stellen zich leeftijdsadequaat te redden in het voortgezet onderwijs en andere sociale levensverbanden. Daarbij gaat het niet om kennis en instrumentele vaardigheden alleen, maar ook om vermogens tot zelfsturing en het leggen en onderhouden van goede relaties binnen het christelijk perspectief. De missie van de Vereniging voor Christelijk Speciaal Basisonderwijs te Leeuwarden wordt als volgt omschreven:

“De Vereniging onderhoudt een school voor christelijk speciaal basisonderwijs, waarin een specifieke groep leerlingen wordt begeleid in een onderwijs- en vormingsprogramma dat erop gericht is in een sfeer van goede relaties hun competenties en vermogens tot zelfsturing optimaal te ontwikkelen.”

Uitgangspunten van de Aquamarijn voor het handelen op school zijn de basisbehoeften: relatie, competentie en autonomie. Zie voor verdere uitwerking van de visie/missie en pedagogisch/didactisch uitgangspunten het schoolplan (2015-2019).

Binnen de school wordt het pedagogisch didactisch klimaat zo ingericht dat de school een beschermende factor kan zijn voor de leerlingen. Dit betekent dat de school een omgeving moet zijn waarin structuur en overzicht geboden wordt. Andere belangrijke kenmerken zijn: voorspelbaarheid, veiligheid, het gehoord en gezien worden.

De school is een sociale oefenplaats waar de leerling groeit door de omgang met leeftijdgenoten, vaardigheden ontwikkelt en zich spiegelt aan de geboden voorbeelden. Omdat de leerlingen van de Aquamarijn baat hebben bij een zo eenduidig mogelijke aanpak, vraagt dat van alle medewerkers onderlinge afstemming van handelen.

Het (ortho-)pedagogisch handelen op schoolniveau.

- De school heeft algemene schoolregels opgesteld op de zgn. Aquamarijnkaart. Deze zijn zichtbaar in elke klas en gebaseerd op de methodiek van 'Geef me de 5' (bijlage 2.2.1.1.).
- Er zijn duidelijke regels en afspraken in de groepen, die door de leerkrachten consequent gehanteerd worden. De regels worden met de leerlingen besproken/opgesteld aan het begin van het nieuwe schooljaar. Ze zijn te vinden in de groepsmap of zijn zichtbaar in de klas.
- Er zijn duidelijke afspraken over gedrag en toezicht op de gang en het plein. Regels m.b.t. de pleinen zijn te vinden in H 2.2.2. (bijlage 2.2.1.2.).
- Er zijn regels opgesteld voor mobiele telefoons. Ook zijn er regels opgesteld m.b.t. het gebruik van de iPad. *Schooldocumenten/Schoolbeleid/Protocollen*
- Er zijn goede afspraken en regels voor schoolreisjes en/of schoolkampen en die zijn voor iedereen duidelijk (bijlage 2.2.1.3).
- Daarnaast heeft de Aquamarijn de 'nergens' vastgelegde maar nog altijd makkelijk te hanteren 's-en'-regel: 'niet: schelden, schoppen, slaan of spugen.
- Alle medewerkers worden door de leerlingen aangesproken met juf of meester. In de hele school worden de leerkrachten met de voornaam aangesproken. In de eindgroepen worden de leerkrachten aangesproken met de voor- en achternaam.
- In de schoolgids staat dat als kinderen waardevolle spullen mee naar school nemen, school niet aansprakelijk is bij beschadiging of vermissing.

- Alle medewerkers zijn zich bewust van hun voorbeeldrol. Ze vertonen dus in alle situaties voorbeeldgedrag.
- Consequent naleven van de school- en gedragsregels wordt regelmatig geëvalueerd op de bouwvergaderingen. Leerkrachten spreken elkaar aan op het niet nakomen van de afspraken. Middels communicatiecursussen zijn de leerkrachten hierin getraind en ontstaat er een 'aanspreekcultuur'.
- Alle medewerkers corrigeren de leerlingen wanneer ze de regels overtreden. Ook wanneer de medewerker geen leerkracht van de leerling is. Wanneer een medewerker een conflict heeft met een leerling, geeft diegene dit door aan de groepsleerkracht. Samen bepalen ze of de zaak opgelost is of dat er nog verdere stappen moeten worden ondernomen.
- In het belang van de algemene veiligheid, zowel de fysieke als sociale en psychische veiligheid van leerlingen en medewerkers op school, zijn protocollen opgesteld.
Zie voor de uitwerking van het handelen de beschrijving in deze protocollen.
Schooldocumenten/beleid/protocollen
- Ouders worden altijd op de hoogte gebracht als er incidenten hebben plaats gevonden. De groepsleerkracht neemt dan contact op.
- De school evalueert systematisch de gestelde doelen m.b.t. sociale en psychische veiligheid (H 2.3.)

Alle geledingen zijn actief betrokken bij het formuleren van doelen, regels en afspraken en alle betrokkenen weten waar ze die kunnen vinden.

Het pedagogisch handelen wordt afgestemd met de ouders middels informatieavonden, nieuwsbrieven en oudercursussen.

Het (ortho)pedagogisch handelen op groepsniveau

Elke leerling is ingedeeld in een stamgroep naar leeftijd en naar leervorderingen en ontwikkelingsmogelijkheden. In de bovenbouwgroepen wordt bij de indeling ook gekeken naar mogelijke uitstroom.

- De Aquamarijngroepsregels worden gebaseerd op de schoolregels. De groepsregels zijn 'samen' (leeftijdsadequaat) opgesteld en uitgebreid besproken. Ze zijn opgenomen in de groepsmap en/of hangen zichtbaar in de klassen. Die regels zijn er voor ondersteuning. Het is een middel voor de kinderen om sociale vaardigheden aan te leren. Klassenregels zijn bijvoorbeeld:
  - Wanneer je iets wil zeggen steek je je vinger op.
  - Luister goed naar de ander en steek je vinger op als je iets wilt zeggen.
 Daarnaast hangen in elke klas de tien gouden regels tegen pesten. Deze worden elk jaar, middels een soort contract, door de kinderen ondertekend.
- Wees zuinig op je eigen spullen en die van de ander.
- Om 8.25u. gaat de bel, de leerlingen mogen dan naar binnen. De groepsleerkrachten staan vanaf dat moment in de deuropening van de klassen om de leerlingen te ontvangen. De lessen starten 8.30u.
- In iedere bouw wordt het verloop van de dag doorgesproken aan de hand van pictogrammen, ook wordt het dagschema op het digibord getoond. Leraren kunnen zo nodig leerlingen informeren over veranderingen die gelden voor die dag.
- Er is een vast moment voor eten en drinken, waarvoor vaste klassenafspraken gelden.
- De leraren zijn zich bewust van de groepsinvloeden. Het corrigeren van kinderen moet soms op individuele basis gebeuren. Corrigeer van dichtbij maar geef complimenten op afstand.
- Probeer achter het gedrag van de leerling te kijken. Soms is moeilijk gedrag voor een kind 'de beste keus'. Probeer de balans te vinden tussen begrip tonen en grenzen stellen. Vaak is er sprake van onmacht en niet van onwil.
- De pedagogische technieken: actief luisteren, ombuigen en afleiden zijn de beste manieren om met het kind in contact te blijven. Ook m.b.v. de communicatietechnieken van Geef me de 5 kunnen leerkrachten de oorzaak van het gedrag proberen te achterhalen.
- De leerkracht is 'professioneel boos', verliest zich niet in emoties. De leerkracht neemt een emotioneel neutrale houding aan.
- De leraren tonen de leerlingen dat ze positieve verwachtingen van hen hebben. Ze zoeken nadrukkelijk naar de positieve mogelijkheden. Daarbij zijn ze realistisch over de mogelijkheden en bespreken dit ook met de kinderen. In alle groepen worden beloningssystemen gehanteerd om de leerlingen inzicht te geven in hun eigen gedrag. Dit gaat middels een krullensysteem en/of de class Dojoo.

- De leraren gebruiken humor voornamelijk om de scherpe kantjes van situaties af te halen en om te relativeren.
- Er vindt orthopedagogisch en orthodidactisch handelen plaats van de leraar gericht op de leerling, maar het is ook de leraar die zorgt voor een tweede dimensie van leren: de leerlingen leren van elkaar.
- De medewerkers dragen zorg voor het inrichten van een positieve leeromgeving waarin de leerlingen van elkaar kunnen leren.
- Er bestaat een heldere indeling voor de groepsmap. Iedere leerkracht deelt de groepsmap in aan de hand van deze indeling:
  1. Groepsafspraken (Groepsplan Gedrag preventie niveau 1,2 en eventueel 3)
  2. Klassen indeling/plattegrond
  3. Rooster
  4. Plaats van de invalmap
  5. Rooster klassenhulpen
  6. Actuele leerlingenlijst

Het (ortho)pedagogisch handelen op kindniveau

SBO Aquamarijn streeft naar een pedagogisch klimaat, waar de sociale ontwikkeling wordt ondersteund door het kind te accepteren, maar ook door structuur te bieden. Dat wil zeggen, dat de leef- en werkomgeving duidelijk en helder wordt gemaakt. Het kind weet wat er van hem verwacht wordt en hoe het aan de verwachtingen kan beantwoorden. Dit geeft veiligheid.

- De leraren richten zich op het positieve in het kind. Ze maken zoveel mogelijk (reële) complimenten.
- Leraren keuren het gedrag van het kind af en niet het kind zelf. Laat ze hun zelfrespect houden wanneer ze 'toe moeten geven'.
- Met kritiek zijn ze zuinig: hoe vaker je kritiek geeft, hoe minder effect het heeft. De leraren geven kritiek aan het kind voor wie het bestemd is; ze voorkomen publieke afstraffingen.
- De leraren stellen duidelijke grenzen en spreken duidelijke verwachtingen uit. Ze stimuleren de eigen verantwoordelijkheid. Ze gaan, wanneer nodig, het conflict aan. De medewerkers stellen altijd grenzen aan onacceptabel grensoverschrijdend gedrag (zie ook het agressieprotocol), dit geeft veiligheid.
- De leraren begeleiden de leerling in het bedenken van hoe hij of zij een probleem kan oplossen. Deze benadering wordt vertaald naar de leeftijd van het kind. De medewerkers overvragen de leerling niet.
- De leraren zijn zich bewust van waar de grens ligt in de ontwikkeling van een kind, zowel op het gebied van de schoolse vakken als de sociale vaardigheden. Ze houden rekening met de rijpingsfase van een kind en de grenzen die de aanleg of een handicap stellen. Ze kijken naar wat het kind wel kan en bieden alternatieven.

Kinderen met een gebrek aan vertrouwen in zichzelf en in de ander hebben behoefte aan een intense, warme en stimulerende relatie met hun opvoeders. Het gaat hierbij om kinderen met internaliserende problematiek, maar ook om kinderen die teleurstellingen in school of opvoeding moesten verwerken. Vertrouwen in jezelf en in de ander zijn wezenlijke voorwaarden voor de ontwikkeling. Sommige kinderen hebben weinig behoefte aan een vertrouwensrelatie. Dit zie je bijvoorbeeld bij kinderen met ASS en bij kinderen met conduct disorders (cd). In minder extreme vorm gaat het om kinderen voor wie een intense, persoonlijke relatie verwarrend kan zijn. Voor kinderen met externaliserend gedrag worden er duidelijke regels en afspraken gesteld en kunnen protocollen ingezet worden. (zie bijlage agressie protocol en time-out).

2.2.2. Veiligheid op de pleinen: toezicht en gedragsregels

Incidenten kunnen nooit helemaal worden voorkomen, maar we doen ons best om de schoolpleinen zo veilig mogelijk te maken.

We moeten in elk geval weten wat we van elkaar mogen verwachten.

Het toezicht

- Vanaf 8.15u. is er toezicht op alle pleinen en bij het fietsenhok van de middenbouw.
- 's Morgens voor schooltijd is er één toezichthouder op de pleinen. Zij kunnen rekenen op de steun van een collega als dat nodig is.
- Vanaf 8.25u. kunnen de kinderen naar binnen. De deuren gaan dan open.

- De lessen starten 8.30u.
- Tijdens de pauzes zijn er meestal twee pleinwachters per plein aanwezig.
- Bij het verlaten van de school (14.55u. en op woensdag en op vrijdag om 12.15u.) is er toezicht bij de uitgangen van de school.

Bij het fietsenhok van de bovenbouw is één toezichthouder;

Bij het fietsenhok van de middenbouw houdt de conciërge toezicht;

Bij de uitgang aan de Eeskwerd (middenbouw) is één toezichthouder;

Bij de hoofuitgang zijn twee teamleden aanwezig tot de laatste taxi vertrokken is.

Gedragsregels voor kinderen

- Schelden, schoppen, slaan, spugen en pesten is verboden.
- Blijf van andere kinderen af. Niet iedereen vindt dit leuk!
- Trek- en duwspelletjes zijn verboden.
- 'Stop, hou op' betekent dat je ook echt moet stoppen.
- Je mag voetballen op de daarvoor aangewezen plekken. Als er een bal over het hek gaat, mag die alleen na toestemming van de pleinwacht opgehaald worden.
- Hou je bij het voetballen aan de regels, anders komt er een aantekening in je voetbalcontract.
- Ook fysiek en/of verbaal geweld betekent niet meer voetballen.
- Je mag niet zonder toestemming van het plein aflopen. Ook morgens voor schooltijd blijf je op het plein.

Gedragsregels voor ouders

- Zorg dat uw kind niet eerder dan om 8.20 uur op school is.
- Laat de pleinwachters rustig hun werk doen. Ze weten hoe ze rustig en effectief met conflicten onder kinderen moeten omgaan.
- Kinderen mogen niet van het plein af wanneer ze op school zijn. Roep hen daarom niet van het plein terug naar de stoep.
- Blokkeer de doorgang voor de kinderen op de stoepen niet, anders zijn ze gedwongen over straat te lopen en dat is gevaarlijk.
- Als u uw kind ophaalt: wacht op een veilige plaats. Niet aan de overkant van de straat. Als de kinderen u zien, rennen ze vaak zomaar de straat over. Begeleid uw kind bij de oversteek op de zeer drukke Brandemeer (taxibusjes hinderen het uitzicht!).

Gedragsregels/taken voor de pleinwacht

- De pleinwacht ziet erop toe, dat bovengenoemde regels nageleefd worden. Kinderen die zich niet aan de regels houden worden naar binnen gestuurd.
- De pleinwacht is zichtbaar aanwezig door het dragen van een pleinwachthesje.

Kinderpleinwacht

Een effectieve manier om de sociale veiligheid op het schoolplein te vergroten is door oudere kinderen verantwoordelijkheden te geven. Dit doen we in de vorm van kinderpleinwacht. Hierbij treden kinderen op als bemiddelaar in conflicten tussen kinderen. Gedurende de hele (grote) pauze (ma en di) lopen zij rond in een pleinwachthesje en zijn aanspreekbaar voor het helpen oplossen van conflicten. De leerkracht die pleinwacht heeft blijft eindverantwoordelijk. Er draaien 8 leerlingen mee voor de pleinwacht in OB en MB.

De kinderpleinwacht is ontstaan n.a.v. de ideeën van de leerlingen van de leerlingenraad. In het jaar 2022/2023 willen we dit opnieuw inzetten.

2.3 Meting/evaluatie

2.3.1 Veiligheidsbeleving leerlingen

Om inzicht te krijgen in de veiligheidsbeleving van kinderen wordt één keer per jaar bij alle leerlingen van leerjaar (6) 7 en 8 de veiligheidsbeleving afgenomen. Deze geeft inzicht in de beleving van de sociale en psychische veiligheid van de leerlingen. Vanaf het schooljaar 2020/2021 maken we gebruik van de leerling vragenlijst van Zien! Leer- en leefklimaat. Op deze manier monitoren we de sociale veiligheid van de leerlingen

met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft.

(Schooldocumenten/Schoolbeleid/Tevredenheidspelling 2020/Leerlingen)

De leerlingen in leerjaar 6,7 en 8 hebben de vragenlijst Leer- en leefklimaat ingevuld. De gegevens van deze leerlingen zijn op schoolniveau en groepsniveau meegenomen in de opbrengsten analyse. De leerlingen in leerjaar 6 doen alvast ervaring op met het invullen van de lijst, dit ter voorbereiding op de afname in leerjaar 7 en 8. Voor de monitor sociale veiligheid worden alleen de gegevens van de leerlingen in leerjaar 7 en 8 meegenomen.

Concluderend voor 2021/2022 kunnen we zeggen dat we zeer tevreden zijn over de uitslagen van de leerling vragenlijst van Zien! De drie pijlers WB, VB en PB scoren ver boven het gemiddelde en binnen de standaarddeviatie. De leerlingen hebben een positieve pestbeleving. Dat betekent dat er in vergelijking met de normgroep minder gepest wordt. De leerlingen hebben een hogere autonomie beleving in vergelijking met vorig jaar en in relatie tot eigenaarschap.

Acties/interventies:

- Leerling vragenlijst borgen/implementeren bij leerkrachten groep 6, 7 en 8 (nieuweleerkrachten).
- De week van Goed Gedrag continueren na elke vakantie.
- Kind/groepsgesprekken voeren waar nodig.
- In de meerjarenplanning en jaarplanning is eigenaarschap opgenomen. Dit kan verbonden worden met AN.
- Leerkrachten bewust maken van het nut van de leerling vragenlijst i.r.t de leerling vragenlijst.

2.3.2 Veiligheids- en welzijnsbeleving

Ook onder het team wordt regelmatig de veiligheids- en welzijnsbeleving gepeild, o.a. door het voeren van functioneringsgesprekken.

Eén keer in de vier jaar wordt een veiligheidsmeting gedaan middels "Scholen met Succes" (januari 2020). Eén keer in de vier jaar middels de RI&E door de Arbodienst.

In mei 2020 is een veiligheidsspeiling gedaan RI & E Psycho-Sociale Arbeidsbelasting.

Acties en afspraken m.b.t. deze uitkomsten:

I.v.m. de Corona periode, waarbij vergaderen met grote groepen lastig is, is het medewerkerstevredenheidsonderzoek nog niet besproken in het team. Hierdoor zijn er ook geen acties en interventies op gezet.

Top 10' Tevredenheid

Pluspunten	Rubrieksnummer	SBO Aquamarijn	Referentie Alle scholen
1. Begeleiding leerproblemen	3	96%	85%
2. Werktijden	6	96%	86%
3. Personeelsuitjes	7	94%	77%
4. Sfeer en inrichting schoolgebouw	1	94%	85%
5. Contact met de leerlingen	3	94%	98%
6. Vakantie- en verlofregelingen	6	94%	88%
7. Meubilair personeel	1	90%	82%
8. Imago school	10	90%	82%
9. Samenwerking met collega's	9	90%	96%
10. Netheid binnen de school	1	90%	77%

'Top 10' Ontevredenheid

Verbeterpunten	Rubrieksnummer	SBO Aquamarijn	Referentie Alle scholen
1. Vervanging bij afwezigheid	5	58%	41%
2. Ontspanningsmogelijkheden personeel	7	58%	42%

3. Introductie nieuwe collega's	9	54%	15%
4. Communicatieve vaardigheden schoolleider/directeur	11	52%	13%
5. Interne informatiestromen	9	52%	21%
6. Nakomen afspraken en besluiten	9	50%	25%
7. Effectiviteit vergaderingen	9	50%	26%
8. Vastleggen afspraken en besluiten	9	48%	21%
9. Functioneringsgesprekken	8	46%	12%
10. Aanspreekbaarheid schoolleider/directeur	11	44%	11%

Vensters PO

1. Hoe tevreden bent u over de sfeer op school?

Schoolklimaat (omgang, sfeer en veiligheid)

2. Hoe veilig voelt u zich op school?

3. Hoe tevreden bent u over de onderlinge samenwerking met uw collega's?

4. Hoe tevreden bent u over uw contacten met leerlingen?

5. Hoe tevreden bent u over uw contacten met ouders?

Onderwijs leerproces

6. In hoeverre worden leerlingen uitgedaagd om zich maximaal te ontwikkelen?

7. Hoe tevreden bent u over de methodes en methodieken op school?

8. Hoe tevreden bent u over de afstemming van het onderwijs op de specifieke leerbehoeften van 'meer begaafde' leerlingen?

9. Hoe tevreden bent u over de afstemming van het onderwijs op de specifieke leerbehoeften van 'zwakkere' leerlingen?

Informatie en communicatie

10. Hoe tevreden bent u over de communicatie binnen de school?

Arbeidsomstandigheden

11. Hoe tevreden bent u over de mogelijkheden tot persoonlijke ontwikkeling en scholing?

12. Hoe tevreden bent u over de taakverdeling?

13. Geef de school een rapportcijfer

	Cijfer school	Landelijk cijfer
1. Sfeer op school	6,46	7,78
2. Veilig voelen	6,70	8,38
3. Onderlinge samenwerking met collega's	7,48	7,81
4. Contacten met de leerlingen	8,26	8,67
5. Contacten met de ouders	7,36	7,74
6. Mate van uitgedaagd worden	6,76	7,19
7. Methodes en methodieken	7,00	6,88
8. Afstemming leerbehoeften meer begaafde kinderen	5,32	6,60
9. Afstemming zwakkere leerlingen	7,42	6,92
10. Tevredenheid communicatie	4,54	6,64
11. Mogelijkheden persoonlijke ontwikkeling en scholing	7,54	7,54
12. Tevredenheid over de taakverdeling	6,34	6,91
13. Rapportcijfer	6,68	7,58

2.3.3. Veiligheidsbeleving ouders

Voor het monitoren van de veiligheidsbeleving van ouders maken we gebruik van Scholen met succes. Deze vragenlijst wordt om de twee jaar afgenomen.

In het voorjaar van 2020 is deze vragenlijst opnieuw onder de ouders uitgezet. Er worden verbeterpunten aangegeven.

'Top 10' Tevredenheid

Pluspunten	SBO Aquamarijn	SBO scholen
1. Omgang leerkracht met de leerlingen	94%	93%
2. Deskundigheid leerkracht	93%	92%
3. Sfeer en inrichting schoolgebouw	92%	95%
4. Mate waarin leerkracht naar ouders luistert	92%	92%
5. Uiterlijk van het gebouw	91%	90%
6. Inzet en enthousiasme leerkracht	91%	93%
7. Begeleiding van uw kind	91%	92%
8. Het bevorderen van zelfstandigheid	91%	89%
9. Aandacht voor rekenen	89%	84%
10. Duidelijkheid van de schoolregels	89%	90%

'Top 10' Ontevredenheid

Verbeterpunten	SBO Aquamarijn	SBO scholen
1. Veiligheid omgeving school	28%	24%
2. Speelmogelijkheden op het plein	21%	17%
3. Informatievoorziening over de school	19%	15%
4. Opvang bij afwezigheid van de leerkracht	18%	12%
5. Omgang van de kinderen onderling	17%	16%
6. Informatievoorziening over het kind	16%	10%
7. Hygiëne en netheid binnen de school	14%	8%
8. Veiligheid op het plein	13%	12%
9. Aandacht voor pestgedrag	12%	15%
10. Aandacht voor normen en waarden	11%	7%

2.4 Communicatie van veiligheid

- Schoolgids
- Website
- Aquamarijn Nieuwsbrief
- MR-vergadering
- Personeelsvergadering

2.5 Organisatie van veiligheid

- Preventiemedewerker/BHV

De school heeft een preventiemedewerker die verantwoordelijk is voor alle zaken aangaande de veiligheid in en om de school. In onze school is dat dhr. Tjoelker.

In de school zijn 6 BHV-ers.

De procedure hoe te handelen bij een ongeval is beschreven en terug te vinden in het Calamiteitenplan van de school. Tweemaal per jaar vindt er een ontruimingsoefening plaats. De BHV-ers controleren aan het begin van het schooljaar de verbanddozen die in iedere groep aanwezig zijn.

- Schoolregels, omgangsregels en pleinregels:

Ieder schooljaar wordt er bij aanvang van het schooljaar in de groepen uitgebreid aandacht besteed aan de schoolregels, de omgangsregels en de pleinregels. De gedragsregels in de klassen worden meestal gezamenlijk opgesteld en gedragen.

Iedere stamgroep heeft z'n groep specifieke regels. Iedere bouw heeft z'n eigen regels voor het plein.

- Directie/teamleiders en zorg- en bouwcoördinator

Teamleden kunnen altijd een beroep doen op de directie en zorgcoördinator van de school voor opvang van een leerling waarmee een conflict is ontstaan, hetzij een conflict tussen leerlingen, hetzij met een teamlid. Van een leerling die regelmatig bij incidenten is betrokken, wordt door de groepsleerkracht incidentenregistratie bijgehouden.

- Ouders

Ouders kunnen altijd met hun vragen en/ of klachten over het gedrag van andere leerlingen t.a.v. hun zoon/dochter of over het gedrag van een leerkracht bij de directie/ teamleiders terecht. De klachten worden besproken door de teamleiders/ directie met de betreffende leerling/leerkracht.

- Leerlingen

Leerlingen kunnen met hun problemen altijd terecht bij hun eigen groepsleerkracht. Mochten er onverhoopt situaties zijn waarbij dit voor de leerling niet mogelijk is, dan is mevr. A. Visser de vertrouwenspersoon binnen de school voor deze kinderen. De kinderen zijn hiervan op de hoogte. Het hangt ook zichtbaar op de mededelingenborden in de school.

- Verzuim en registratie

Als leerlingen ziek zijn of om een andere reden niet op school kunnen komen, wordt dit door de ouder/verzorger gemeld. Komen kinderen zonder opgave van reden niet op school dan laat de leerkracht dit checken door de afwezigheid te melden bij de administratie. Daar wordt naar het huis gebeld van de afwezige leerling.

- Taxi- en busjesvervoer

Veel leerlingen komen met taxivervoer naar school. Het kan zijn dat in de busjes problemen ontstaan tussen leerlingen. De leerkracht treedt daarbij zoveel mogelijk ondersteunend op. Bij escalatie kan het bij de directeur/teamleider gemeld worden, die bemiddelend op kan treden, zo nodig naar chauffeur en/of ouders/verzorgers.

3. Fysieke veiligheid

3.1 Calamiteitenplan

Voor SBO Aquamarijn heeft de preventiemedewerker van de school het Calamiteitenplan van de Aquamarijn geschreven. Hierin komt aan de orde:

1. Beschrijving bedrijf/ school
2. Situatietekening gebouw en omgeving
  - Organisatie bedrijfshulpverlening
  - Veiligheidsvoorzieningen en hulpmiddelen
  - Actie procedures
  - Maatregelen na calamiteit

Zie voor de uitwerking bovengenoemde zaken: Calamiteitenplan

3.2 RI&E /Arbodienst

Eén keer in de vier jaar wordt door de Arbodienst een Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) uitgevoerd. Doel van de RI&E is het in kaart brengen van risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid en psychosociale arbeidsbelasting in de werksituatie. In de rapportage van het gehouden onderzoek worden de resultaten van de RI&E beschreven en aanbevelingen gedaan over de aanpak van risico's.

Verantwoordelijkheden werkgevers en werknemers

De Arbowet is een kaderwet. Dit betekent dat er geen regels voor concrete risico's in staan, maar algemene bepalingen en richtlijnen voor het arbobeleid in organisaties. Iedere organisatie en branche heeft de mogelijkheid om zelf te bepalen hoe zij invulling geven aan hun arbobeleid.

Verantwoordelijkheden werkgever

- Het ontwikkelen en uitvoeren van een arbeidsomstandighedenbeleid ([Arbobeleid](#)). De arbeid die in de organisatie verricht wordt, mag geen nadelige gevolgen hebben voor de veiligheid en gezondheid van de werknemers.
- De risico's die werknemers in het bedrijf lopen, vastleggen in een [risico-inventarisatie en -evaluatie \(RI&E\)](#). Daarin staat ook hoe de medewerkers tegen deze risico's beschermd worden. In zo'n inventarisatie staat of de veiligheid en gezondheid in gevaar komen door bijvoorbeeld instabiele steigers, explosiegevaar, een lawaaiige omgeving of te lang aan een beeldscherm werken. De RI&E moet ter toetsing worden voorgelegd aan een arbodienst of gecertificeerde deskundige.
- Onderdeel van de RI&E is een Plan van Aanpak. Hierin wordt aangegeven wat het bedrijf tegen deze risicovolle situaties doet. Dit kan gaan om het aanbieden van persoonlijke beschermingsmiddelen en het vervangen van schadelijke machines, maar ook om het geven van goede voorlichting.
- De werkgever is verplicht om een van zijn werknemers aan te wijzen als preventie-medewerker. Samen met de bedrijfsarts en andere arbodienstverleners werkt de preventiemedewerker aan gezond en veilig werken binnen het bedrijf. Heeft het bedrijf 25 of minder werknemers in dienst, dan mag de werkgever zelf als preventiemedewerker functioneren.
- Iedere werkgever moet beschikken over een eigen overeenkomst met een arbodienst of bedrijfsarts: het basiscontract. Alle werkenden moeten toegang hebben tot een bedrijfsarts en ieder bedrijf is verplicht om samen te werken met een bedrijfsarts. Daarnaast kunnen alle werknemers een second opinion bij een bedrijfsarts aanvragen. In het basiscontract tussen de werkgever en de arbodienst of bedrijfsarts is vastgelegd welke andere arbodienst(en) of bedrijfsarts(en) kan/kunnen worden geraadpleegd voor het uitvoeren van een second opinion.
- Zo veel mogelijk gevaren voor de gezondheid van werknemers bij de bron aanpakken. Een voorbeeld hiervan is dat een machine die veel [lawaai](#) maakt, wordt vervangen door een stiller type.

- De inrichting van de arbeidsplaatsen, de werkmethoden, gebruikte arbeidsmiddelen en arbeidsinhoud zo veel als mogelijk aanpassen aan de persoonlijke eigenschappen van de werknemers. Dit geldt ook voor werknemers met een structurele functionele beperking door bijvoorbeeld ziekte.
- Zo veel als mogelijk ('redelijkerwijs kan worden geveerd') voorkomen en beperken van monotone en tempo gebonden arbeid.
- Het voorkomen en beperken van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn.
- Het geven van voorlichting en onderricht aan de werknemers. De voorlichting en het onderricht kunnen betrekking hebben op het gebruik van arbeidsmiddelen of persoonlijke beschermingsmiddelen, maar ook over hoe er in een bedrijf wordt omgegaan met agressie en geweld en seksuele intimidatie.
- Het melden en registreren van arbeidsongevallen en beroepsziekten.
- Het voorkomen van gevaar voor derden in verband met de arbeid die door de werknemers wordt verricht.
- Werknemers in de gelegenheid stellen om periodiek een arbeidsgezondheidskundig onderzoek te ondergaan.

Verantwoordelijkheden werknemers

- Arbeidsmiddelen en gevaarlijke stoffen op de juiste wijze gebruiken.
- Op arbeidsmiddelen aangebrachte beveiligingen niet veranderen en niet weghalen en deze beveiligingen op de juiste wijze gebruiken.
- Door de werkgever beschikbaar gestelde persoonlijke beschermingsmiddelen op een juiste manier gebruiken en op de daarvoor bestemde plaats opbergen.
- Meewerken aan de voor werknemers georganiseerde instructie ('onderricht').
- De werkgever inlichten over opgemerkte gevaren voor de veiligheid en gezondheid in het bedrijf.
- De werkgever en andere deskundige personen (preventiemedewerker, bhv'er, arbodienstverlener) indien nodig bijstaan bij de uitvoering van hun verplichtingen.

Arbo Risico-Inventarisatie en -Evaluatie met PvA 2019-2020 SCSBO te Leeuwarden.

De volgende risico's zijn geconstateerd tijdens de rondgangen die zijn uitgevoerd(door de arbo unie) in het kader van de toetsing van de RI&E.

1. Er is geen register gevaarlijke stoffen aanwezig (zoals bedoeld in het Arbobesluit) in de RI&E wordt aangegeven dat er een lijst moet zijn. Stoffen die hier op kunnen staan zijn giffen, schoonmaakmiddelen, verven, terpentine etc. Er is geen beoordeling van de risico's bij het gebruik van de gevaarlijke stoffen, geen periodieke instructie en niet alle productinformatie is aanwezig.
2. Kabels en verlengsnoeren liggen los langs de wanden of over de vloer bij het kantoor op de verdieping.
3. Orde en netheid is soms onvoldoende, wegens ruimtegebrek rommelig en vol, blussers en vluchtwegen zijn geblokkeerd.
4. Bij brandslangen en blussers ontbreken op een aantal plaatsen de pictogrammen.
5. Opstellen werkinstructie conciërge.
6. Beeldschermwerkplekken voldoen niet altijd aan de richtlijnen m.b.t opstelling en meubilair. Er wordt niet door een ieder op de meest ergonomische wijze aan het beeldscherm gewerkt. Veel medewerkers zijn ook onbekend met een instructie betreffende ergonomisch verantwoord werken aan beeldscherm.
7. Er vindt jaarlijks overleg tussen preventiemedewerker, MR, bedrijfsarts en directie plaats.
8. De huidige preventie medewerker heeft voldoende niveau en kennis om de taak uit te voeren. De gemiddelde tijdsbesteding per week is 1 uur, dit lijkt ook voldoende. Indien er specifieke andere taken bij de preventiemedewerker worden belegd overweeg dan om hier ook meer tijd voor beschikbaar
9. PAGO(Periodiek Arbeids Gezondheidskundig Onderzoek)- fysieke belangstelling(OB en conciërge) , ongewenst gedrag(team), beeldschermwerk(team), psychosociale arbeidsbelasting(team), geluid(conciërge, vakleerkrachten). Zie bijlage 1.

Plan van aanpak nav RI&E 2019-2021

Risiko's:		wat te doen	wie uitvoeren	wanneer	akkoord*
1	register gevaarlijke stoffen (achter slot en grendel)	registreren	conciërge	Jan. 2020	x
2	losse kabels/verlengsnoeren	monteren	conciërge	Jan. 2020	x
3	vluchtwegen vrij maken	toegankelijk maken	conciërge	Jan. 2020	x
4	enkele picto's bij brandslangen en blussers ontbreken	plaatsen	conciërge	Jan.2020	x
Aandachtspunten:		Wat te doen	wie	wanneer	
5	werkinstructies o.a. conciërge	werkinstructies opstellen en opnemen binnen veiligheidsbeleid	MT SCSBO	Okt. 2020	x
6	ergonomisch verantwoord werken onderzoek/voorlichting	opnemen binnen veiligheidsbeleid	MT SCSBO	Okt. 2020	x
7	jaarlijks overleg	opnemen binnen veiligheidsbeleid	MT SCSBO	Okt. 2020	x
8	preventiemedewerker	opnemen binnen veiligheidsbeleid	MT SCSBO	Okt. 2020	x
9	PAGO initiëren	opnemen binnen veiligheidsbeleid	MT SCSBO	Okt. 2020	x

*checklist(aandachtspunten 1 t/m 4) aanwezig bij de conciërge

5. Werkinstructie Conciërge SBO Aquamarijn

(functie-informatie conciërge/onderhoudsmedewerker B -CAO PO)

De conciërge verricht onderhouds- en reparatiewerkzaamheden, ondersteunende werkzaamheden, houdt toezicht op gebouwen en faciliteiten en doet aan professionalisering

De conciërge verricht technische onderhouds- en reparatiewerkzaamheden en moet bij de uitvoering van het werk inspelen op wisselende omstandigheden.

Werkzaamheden

1 Onderhouds- en reparatiewerkzaamheden

- **Controleert periodiek de status en de beveiliging van gebouwen, terreinen en inventaris**
- Verricht onderhouds- en reparatiewerkzaamheden en kleine verbouwingen
- Signaleert (ver)storingen, verhelpt standaard storingen en gebreken aan voorzieningen en **doet voorstellen voor de vervanging van apparatuur en installaties**
- **Schakelt(na overleg) zo nodig derden in voor reparaties of onderhoud en houdt toezicht op de werkzaamheden**
- Neemt klachten aan (via MT) van technische aard en **lost deze op**
- Verricht eenvoudige administratieve taken ten aanzien van technische werkzaamheden
- Verstrekt informatie aan derden over doel en doorlooptijden van de werkzaamheden

2 Ondersteunende werkzaamheden

- **Treedt op als contactpersoon** voor de facilitaire ondersteuning van activiteiten van derden
- Verzorgt de inrichting van ruimten en locaties en maakt deze gereed
- Sluit (ICT-)apparatuur aan (hardware en bekabeling)
- Assisteert bij representatieve activiteiten

- Beheert magazijn en/of voorraden, **bestelt goederen, controleert deze bij binnenkomst en draagt zorg voor de logistieke en administratieve afhandeling**
- Verricht post-, kopieer- en cateringwerkzaamheden
- Neemt verzuimmeldingen aan en geeft deze door

3 Toezicht

- Bewaakt de toegang tot het gebouw
- Beantwoordt algemene vragen van leerlingen, bezoekers en medewerkers
- Ziet toe op een schoon en veilig gebouw, terrein en inventaris, de toegankelijkheid van vluchtwegen en signaleert gebreken
- Signaleert overtreding van huis- en gedragsregels, spreekt leerlingen hierop aan en attendeert leraren op ordeproblemen
- **Draagt bij aan een veilig schoolklimaat en grijpt in bij conflictsituaties** tussen leerlingen conform vooraf gemaakte afspraken
- **Begeleidt leerlingen** bij de uitvoering van schoonmaakwerkzaamheden
- Neemt verzuimmeldingen aan en geeft deze door
- Verleent hulp bij calamiteiten (BHV/EHBO)

4 Professionalisering

- Neemt deel aan scholingsactiviteiten(die relevant zijn)
- Houdt de bekwaamheden voor de functie up-to-date

Kader, bevoegdheden & verantwoordelijkheden

- Beslist bij/over: **het periodiek controleren van de status en beveiliging van gebouwen, terreinen en inventaris, het inschakelen van derden voor reparaties en onderhoud, het ingrijpen bij conflictsituaties tussen leerlingen conform vooraf gemaakte afspraken.**
- Kader: regels, (veiligheids)voorschriften en werkafspraken
- Verantwoording: aan de hiërarchisch toegewezen leidinggevende over de tijdigheid, juistheid en volledigheid van onderhouds- en reparatiewerkzaamheden, ondersteunende werkzaamheden, het toezicht en de professionalisering.

Kennis en vaardigheden

- **Vaktechnische kennis en kennis van technische/veiligheidsvoorschriften en specificaties van algemene apparatuur en installaties en gebouwen**
- Inzicht in taak, organisatie en werkwijze van de onderwijsorganisatie
- Vaardig in het uitvoeren van onderhouds- en reparatiewerkzaamheden en in het verrichten van kleine verbouwingen
- Vaardig in het ingrijpen bij conflictsituaties

Contacten

- Met derden over onderhoud en reparatie om de opdracht toe te lichten en om hen te begeleiden bij het uitvoeren van werkzaamheden
- Met medewerkers over de uitvoering van werkzaamheden om informatie uit te wisselen
- Met leraren over het gedrag van leerlingen om informatie uit te wisselen
- Met leerlingen over hun gedrag om hen tot de orde te roepen en hen te begeleiden bij schoonmaakwerkzaamheden
- Met bezoekers om hen te ontvangen, door te verwijzen of vragen van algemene aard te beantwoorden
- Met leveranciers over goederen om bestellingen te plaatsen of goederen in ontvangst te nemen

6. Ergonomisch verantwoord werken onderzoek/voorlichting

In [artikel 5.4 van het arbeidsomstandighedenbesluit](#) staat dat “tenzij dit redelijkerwijs niet kan worden gevegd, worden werkplekken ingericht volgens de ergonomische beginselen.” Dit betekent dat gebruiksvoorwerpen, technische systemen en taken zo ontworpen moeten zijn dat ze de veiligheid, de gezondheid, het comfort en het doeltreffend functioneren van mensen bevorderen. Denk aan goed gebruik van apparatuur, voldoende voorlichting, of een werkplek die de juiste hoogte heeft. Dat wil zeggen: zo efficiënt

mogelijk en zonder gezondheidsklachten en veiligheidsrisico's. Met behulp van ergonomische kennis kunnen de afzonderlijke werkomstandigheden worden aangepast aan de eigenschappen van de individuele werknemer. Zo verkleinen we de kans op ongelukken en gezondheidsklachten.

Binnen de stichting richten we ons vooral op de **fysieke ergonomie op maat**. Medewerkers hebben de mogelijkheid om de arbeidsomstandigheden aangaande de ergonomie bespreekbaar te maken. Afhankelijk van de vraagstelling wordt een overleg gepland met bedrijfsarts, arbeidshygiënist of ergonoom. Er is dan de mogelijkheid voor een werkplek onderzoek. Dit onderzoek richt vooral op de menselijke anatomie, antropometrie (menselijke afmetingen en verhoudingen) en fysiologie (verrichtingsleer). Denk aan werkhoudingen, werkplekinrichting en repeterende bewegingen. Het advies wordt met de medewerker besproken en in gezamenlijkheid uitgevoerd.

7. Twee jaarlijks overleg

Tweejaarlijks is er een overleg tussen het management van SCSBO te Leeuwarden en een medewerker van de arbo-unie. Bij dit overleg is het ontwikkelen en uitvoeren van het arbeidsomstandighedenbeleid uitgangspunt. De uitkomsten van de R, I & E worden toegelicht en in een plan van aanpak uitgewerkt. Bij dit laatste onderdeel is de preventiemedewerker aanwezig. Eventueel kan een PAGO worden geïnitieerd.

8. Preventiemedewerker

De preventiemedewerker is geïntroduceerd (Arbowet per 1 juli 2017) om ervoor te zorgen dat scholen meer deskundigheid rond gezondheidsrisico's en preventie 'binnenshuis' kunnen ontwikkelen. Wie dagelijks op de werkvloer is en onderdeel uitmaakt van de bedrijfscultuur, kan problemen eerder signaleren dan een externe partij. De preventiemedewerker heeft naast een adviserende taak, een uitvoerende taak binnen de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) en de verbetermaatregelen die daaruit voortkomen. De preventiemedewerker is een interne adviseur als het gaat om bedrijfsrisico's en mogelijke beheersmaatregelen.

Binnen SCSBO heeft de preventie medewerker per schooljaar 10 taakuren ter beschikking voor het uitvoering van het beleid. Taken van de preventiemedewerker:

- Informatie teamoverleg
- Overleg met het management
- Overleg BHV-ers/EHBO
- Actualiseren calamiteitenplan
- Ontruimingsoefening initiëren (2x per schooljaar)
- Controle verbanddozen
- Etc.

9 PAGO initiëren

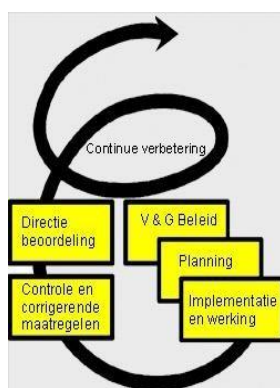
SCSBO stelt alle medewerkers, op maat, in de gelegenheid om een PAGO (Periodiek Arbeids Gezondheidskundig Onderzoek (ook wel PMO, Preventief Medisch Onderzoek genoemd) te ondergaan. Dit is een onderzoek naar de (mogelijke) gezondheidseffecten van specifieke risico's op werknemers die aan deze risico's worden blootgesteld. Binnen de cyclus van voortgangs-gesprekken met medewerkers zijn de arbeidsomstandigheden een onderwerp van gesprek.

Onderwerp PAGO	Inhoud	Groep
Fysieke belasting	Vragenlijst bewegingsapparaat	Medewerkers die te maken hebben met fysieke belasting zoals conciërges en onderbouw leerkrachten

Ongewenst gedrag	Vragenlijst agressie	Medewerkers die te maken kunnen hebben met agressie van scholieren/ouders
Beeldschermwerk	Ogentest (beeldschermvisus) voor medewerkers van 40 jaar en ouder Vragenlijst RSI of bewegingsapparaat	Beeldschermwerkers (gemiddeld >2 uur per dag)
Psychosociale arbeidsbelasting	Spanningsklachten	Allen
Lawaai	Gehoortest	Medewerkers blootgesteld aan lawaai (bv. vakleerkracht)

Verantwoording

Binnen SCSBO werken we bij het verbeteren van arbeidsomstandigheden via de Deming-cyclus: plannen, uitvoeren, controleren en bijstellen (plan-do-check-act). Onderstaand vindt u de verbetercyclus die past bij het effectief beheersen van arbo-risico's:

1. **Arbo-Beleid:** een beknopt beleidsstuk met daarin de visie van SVSBO op veiligheid en gezondheid in het werk, beschrijving cyclus, TVB, positie RI&E en een antwoord op de vraag hoe directie en management de missie en visie uitdragen
2. **Planning:** (meerjaren-)plan van aanpak/ jaarplan (in samenspraak met de MR).
3. **Implementatie en werking** van de plannen/ maatregelen.
4. **Controle en corrigerende maatregelen:** zijn de maatregelen effectief? Is bijsturing nodig? Wat is de invloed van ongewenste en versturende zaken zoals verzuim, incidenten en ongevallen, klachten etc. Kan voorafgaand aan het opstellen van het schoolveiligheidsplan en overkoepelend in een jaarlijkse arbo-overleg van de directie met de preventiemedewerker.
5. **Directiebeoordeling:** Hoe was het resultaat van afgelopen periode? Wat gaat goed en wat moet beter? Dit leidt tot bijsturen van beleid en planning

4. Sociale en psychische veiligheid

4.1 Sociaal emotioneel leren/weerbaarheidstrainingen

4.1.1 Leerlingen

Een sociaal veilige school kan gerealiseerd worden met sociaal-emotioneel leren, afgekort SEL. Hier wordt op SBO Aquamarijn veel aandacht aan gegeven. Het staat op het lesrooster als vak. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de onlinemethode Kwink. Kwink kent een groep brede, preventieve aanpak en voorkomt verstoring gedrag en pesten. Vroegtijdige signalering, gevolgd door snelle, lichte maatregelen en interventies voorkomt “reparatie” achteraf. Kwink leert kinderen om elkaar op een positieve manier aan te spreken op hun gedrag. Binnen een positieve groepsaanpak wordt gestreefd naar een leer- en leefomgeving waar diversiteit, empathie, warmte en respect belangrijke uitgangspunten zijn. Kwink besteedt ook aandacht aan actief burgerschap en sociale integratie en aan mediawijsheid. Er bestaat een zekere mate van overlap tussen de competenties van Kwink en de vaardigheden van ZIEN!

Voor sommige kinderen is de groep brede aanpak niet voldoende. Zij profiteren onvoldoende van bovengenoemd aanbod. Deze kinderen kunnen, na overleg en toestemming van de ouders, in aanmerking komen voor extra sociale vaardigheidstraining in kleine groepen van zo’n 5 a 6 leerlingen. Deze training wordt gegeven door een ervaren leerkracht. Voor deze extra trainingen moet een indicatie vanuit de leerlingbespreking zijn afgegeven.

Voor het bevorderen van gezond seksueel gedrag en de relationele vorming maken we schoolbreed gebruik van de onlinemethode Kriebels in je buik. We doen mee met de landelijke week van de lentekriebels. In deze week staan de lessen seksuele en relationele vorming centraal.

Leerlingenraad

In het cursusjaar 2021/2022 zijn we opnieuw gestart met de leerlingenraad. Het doel van de leerlingenraad is om de betrokkenheid van de leerlingen te vergroten, de verantwoordelijkheid voor schoolse zaken te bevorderen, aan te geven dat leerlingen een eigen stem hebben binnen de school, zodat ze weten dat ze meetellen, leerlingen spelenderwijs kennis laten maken met democratische beginselen en het bevorderen van actief burgerschap.

De leerlingenraad is ingesteld voor leerlingen uit de bovenbouw. Uit elke klas wordt, middels een verkiezing in sept/okt, één leerling gekozen die de klas gaat vertegenwoordigen. De leerlingenraad denkt mee met de leerkrachten en zal aan de slag gaan met ideeën die ze binnenkrijgen. Ook doet ze actief mee aan het organiseren en uitvoeren van schoolse activiteiten. Ze worden begeleid door een management lid van de school. De leerlingen blijven een heel schooljaar in de leerlingenraad. Er wordt ongeveer 6x per jaar vergaderd onder schooltijd in het kantoor van de directeur op een nader te bepalen dag.

Hoe is het kiesreglement?

Elk schooljaar worden in september/ oktober nieuwe verkiezingen gehouden. Tijdens deze verkiezingen worden uit de groepen 7 en 8 van de bovenbouw leerlingen kandidaat gesteld. Middels een stemming per groep wordt één leerling gekozen. Leerkrachten mogen niet deelnemen aan de stemming.

4.1.2 Team/weerbaarheidstrainingen

Ook het team volgt weerbaarheidstrainingen om te leren omgaan met (dreigende) conflicten. In samenwerking met het Vervangingsfonds/Participatiefonds wordt om de twee jaar een training verzorgd met acteurs. Hiervoor maken we gebruik van Lia Genée van Passerel, bureau voor weerbaarheidstrainingen. Daarnaast hebben de leerkrachten grepen geleerd om in de klas/gang of plein uit te voeren bij verwijdering van een leerling.

Ook wordt één keer in de vier jaar een veiligheidsmeting gedaan middels de “Veiligheidsthermometer” ontwikkeld door ‘School en Veiligheid’ en uitgegeven door de CED-Groep en één keer in de vier jaar middels de RI&E door de Arbodienst.

4.2 ‘Geef me de 5’

Veel kinderen op SBO Aquamarijn hebben behoefte aan duidelijkheid en voorspelbaarheid. Dit doen we d.m.v. de methodiek Geef me de 5. Deze biedt praktische handvatten om ‘Duidelijk op de 5’ te zijn. M.b.v. de bekende puzzel van 5: Wie, Wat, Hoe, Waar en Wanneer wordt er voor alle kinderen duidelijkheid gecreëerd en wordt het gevoel van veiligheid bevorderd. Hiermee ontstaat een basisfundament.

Nadat het basisfundament staat, kun je uitzonderingen gaan inbouwen. Hiermee maak je het kind flexibel. Wanneer het basisfundament is opgebouwd op school zal het kind daardoor in staat zijn zich te ontwikkelen op zowel sociaal- als op leergebied.

De methodiek 'geef me de 5' is een hulpmiddel om kinderen tot leren te laten komen en kinderen van persoonsafhankelijk, via structuurafhankelijk uiteindelijk zelfstandig te laten functioneren.

(Schooldocumenten, Schoolorganisatie, GMD5, Schoolafspraken/beleid, Wegwijzer naar zelfstandigheid)

4.3 Zien! Leerjaar 1-16 (ruwe scoresnorm) en het Groepsplan Gedrag

Op SBO Aquamarijn wordt gewerkt met Zien! Leerjaar 1-16 (ruwe scoresnorm). M.b.v. Zien! kunnen leerlingen actief gevolgd worden in hun gedrag. Sociale veiligheid kun je pas goed vormgeven na een goede analyse van het gedrag en van de context. Door een analyse van de vragenlijsten van Zien! kan de leerkracht ontdekken wat de relatie is tussen veiligheid en betrokkenheid, welbevinden en de sociale vaardigheden. Daardoor komen leerkrachten sneller tot een passend aanbod en adequaat handelen. Dit aanbod wordt weggezet in het Groepsplan Gedrag preventieniveau 1, 2 en 3 (bijlage 4.3.1.).

Binnen Passend Onderwijs dient er planmatig gewerkt te worden, ook aan gedrag en sociaal emotioneel leren. Het Groepsplan Gedrag gaat uit van de groep als geheel als startpunt. Binnen de groep moet een basis voor veiligheid worden gelegd door gerichte en systematische aandacht voor positieve interacties, regels en gedragsverwachtingen, klassenmanagement, groepsvorming en sociaal-emotioneel leren. Het idee is dat door de prioriteit te leggen bij de ontwikkeling van een positieve groep, het aantal incidenten (waaronder pesten) gereduceerd wordt. Mocht er zich toch een incident voordoen, dan kan er snel en gericht worden ingegrepen, eventueel binnen preventieniveau 1 en 2. De interventies van Zien! worden hier o.a. bij ingezet. De groepsplannen zijn gericht op HGW. Alle fasen van HGW komen hierin aan bod. De plannen worden beschreven in ParnasSys.

4.4 Sociogram

Het afnemen van het sociogram is belangrijk om inzicht te krijgen in het groepsproces en de verschillende rollen daarin. Kennis van de hiërarchische posities in de groep zorgt ervoor dat er snel actie ondernomen kan worden als een leerling door zijn positie in de groep hinder ondervindt in zijn dagelijks functioneren. De afgewezen groep, de buitengesloten leerlingen, is de risicogroep. Deze kinderen hebben een grote kans op een problematisch verlopende ontwikkeling (gedrag en leren). Extra alert zijn op deze groep is belangrijk. Deze leerlingen worden opgenomen in het Groepsplan gedrag preventieniveau 1 of 2 met eventuele interventies. Het sociogram wordt ingezet als interventie.

4.5 Jaarplanning sociale en psychische veiligheid

September

- * Start schooljaar: fasen van groepsvorming (Week van goed gedrag MB en BB)
- * Duidelijke regels en afspraken in klas, gang en op het plein. Regels zichtbaar in de school
- * Week van goed gedrag (Landelijke week tegen het pesten)
- * Contract: Wij zijn een leuke groep
- * BB les sociale veiligheid gr. 6,7, en 8

Oktober

- * Vragenlijst Zien! leerjaar 1-16 (ruwe scoresnorm) invullen en analyseren
- * Groepsplan gedrag preventieniveau 1, 2 (3) opstellen

November

- * Afnemen leerling vragenlijst Zien! Leer- en leefklimaat voor groep 6,7 en 8
- * Voeren individuele gesprekken n.a.v. de vragenlijsten
- * BB Week van de mediawijsheid: online pesten

December

- * Tussenevaluatie

Januari

- * Eindevaluatie groepsplannen preventieniveau 1,2 (3)

Februari

- * Vragenlijst Zien! leerjaar 1-16 (ruwe scoresnorm) invullen en analyseren
- * Opstellen groepsplan gedrag preventieniveau 1,2 (3)

Maart

- * Week van de lentekriebels

April

- * Tussenevaluatie

Juni/juli

- * Eindevaluatie groepsplan gedrag 1,2 (3)
- * Overdracht
- * Na elke vakantie (5x) Week van goed gedrag (MB en BB)
- * Leerkrachten zichtbaar in gang en op plein
- * Anti-pestprotocol
- * Anti-pestcoördinator/coördinator veiligheid is zichtbaar en aanspreekbaar voor de leerlingen
- * Signaalkaart Pesten in groepsmap of zichtbaar in de klas
- * Geef me de 5
- * SEL methode Kwink
- * Protocollen

Elke leerkracht heeft een SEL-map waarin de jaarplanning uitgebreid beschreven en toegelicht wordt.

4.6 Coördinator veiligheid (anti-pestcoördinator), vertrouwenspersoon en klachtenprocedure

Binnen de school is een coördinator aangesteld die zich bezighoudt met het beleid t.a.v. pesten en fungeert als aanspreekpunt. Hierdoor wordt er structureel toezicht gehouden op de sociale veiligheid binnen de school. Aan het begin van het schooljaar komt de coördinator veiligheid/ vertrouwenspersoon langs de klassen om de leerlingen te wijzen op de hulpmogelijkheden bij problemen of onveiligheid op school, thuis of in vrije tijd. De leerling wordt duidelijk gemaakt dat er geheimen zijn waarover je moet praten en met wie zij kunnen praten. Daarnaast beschikt de school over een anti-pestprotocol waarin o.a. beschreven staat hoe leerkrachten de signalen van onveiligheidsgevoelens of onveilig gedrag, waaronder pesten, kunnen opmerken en aanpakken. Op SBO Aquamarijn zijn als vertrouwenspersonen de onderstaande personen benoemd. In de school hangen de namen van deze personen op verschillende plaatsen zichtbaar aan de muur.

Voor de kinderen:

- De leerkracht
- Mevr. A. Visser (tevens coördinator veiligheid)

Voor het personeel:

- Mevr. S. Schadé
telefoon 058 2137184

Voor de ouders:

- Vacant

De klachtenprocedure is vastgelegd in een Klachtenregeling. Deze is beschreven in de schoolgids en zichtbaar op de website onder 'Schooldocumenten/Klachtenregeling'.

4.7 Leerlingenzorg

De totale leerlingenzorg op SBO Aquamarijn is ingedeeld in preventieniveau 1, 2 en 3 en staat beschreven in het document leerlingenzorg (*Schooldocumenten/Leerlingen/Leerlingenzorg*). De ondersteuning en samenwerking met externe partners, die ondersteuning of hulp bieden aan leerlingen, ouders en leraren wordt o.a. beschreven in het School Ondersteuningsprofiel en de schoolgids.

4.8 Verzuimbeleid

Het verzuimbeleid dat op SBO Aquamarijn gevoerd wordt, is beschreven in het Protocol Verzuim.

4.9 Protocollen / Incidentenregistratie

Tot slot zijn afspraken gericht op het realiseren van een gezonde en veilige leer- en werkomgeving binnen de school vastgelegd m.b.t. de volgende onderwerpen:
Protocollen:

- Protocol: Opvallend gedrag en incidentregistratie
- Protocol: Agressie
- Protocol: Veiligheid algemeen (voor activiteiten buiten de school)
- Protocol: Anti-pestten
- Protocol: Time-out
- Protocol: Digitaal pesten
- Protocol: Pesten op het werk in concept
- Protocol: Schorsing
- Protocol: Verwijdering
- Protocol: Verzuim
- Protocol: Medicatie
- Protocol: Internet
- Protocol: Weglopen
- Protocol : Medisch handelen
- Protocol: Rouw
- Protocol: Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld

Registratie:

- Registratie Pestincidenten(per schooljaar)
- Registratie Incidenten Aquamarijn (onderdeel Calamiteitenplan)
- Registratie Ongevallen (onderdeel Calamiteitenplan)

(Schooldocumenten/Schoolbeleid/Protocollen/Registratie)